

BELEDİYE MECLİS KARARLARININ KESİNLEŞMESİNDE İSTISNAİ YÖNTEMLER

THE EXCEPTIONAL PROCEDURES FOR THE FINALIZATION OF MUNICIPAL COUNCIL DECISIONS

Hasan Hüseyin CAN*

Özet

Bu çalışmada belediye meclis kararlarının kesinleşmesine ilişkin esaslar incelenerek, bu çerçevede, 5393 sayılı Belediye Kanununda bazı belediye meclis kararları için öngörülen istisnai yöntemler değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

Yapılan incelemelerden anlaşılacağı gibi, bütün belediye meclis kararlarının olağan kesinleşme yöntemine tabi tutulması, Belediye Kanununda öngörülen amaçlarla uyumsuzdur. Eğer bütün belediye meclis kararları için Kanunda öngörülen olağan kesinleşme yöntemi uygulanacak olursa, bu takdirde; yasa koyucunun bazı meclis kararları için öngördüğü pratik çözümler, belediye meclis kararları bakımından istikrarın temini ve belli kararlar için öngörülen nitelikli çoğunluğun zorunlu tutulması gibi birçok ilke göz ardı edilmiş olacaktır.

Bu hususta işlevsel bir yöntemin ortaya konulması bakımından, özel görüşme ve oylama usulüne tabi olan belediye meclis kararlarının kesinleşmesi için, istisnai kesinleşme yöntemlerine yer verilmesinin uygun olacağı önerilmiştir.

Abstract

In this study, the principles for the finalization of municipal council decisions were analysed and within this framework, the

* Dr., İçişleri Bakanlığı,

exceptional procedures foreseen in the Law No. 5393 on Municipalities for certain municipal council decisions were evaluated.

As seen in the analysis, application of the customary finalisation method to all municipal council decisions is not in conformity with the purposes envisaged in the Law on Municipalities. In the case that the customary finalisation method stipulated by the Law is applied to all municipal council decisions, many of the principles such as the practical solutions set forth by the law maker for certain council decisions, ensuring stability in terms of municipal council decisions and qualified majority requirement foreseen for certain decisions will be overlooked.

In this respect, in order to present a functional procedure, it is recommended that allowing for exceptional finalization methods for the finalization of municipal council decisions that are subject to specific debate and voting procedures will be appropriate.

Giriş

Belediye Kanunundaki düzenlemeler kapsamında belediye meclislerinin aldığı kararlar ve bunların kesinleşmesi ile oylanmasındaki yöntemler birbirinin farklıdır. Bir başka ifadeyle: belediye meclislerinin vermek durumunda olduğu kararların; süresi, yöntemi, zamanı ve karar yeter sayısı her zaman aynı değildir.

Bu kapsamda, belediye meclislerinin alacağı kararların hepsinin, kesinleşmesi ve yürürlüğe girmesi bakımından aynı kategoride değerlendirilmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir. Bu incelemede konu, cari yasa hükümleri ve somut olgular çerçevesinde incelenmek suretiyle öneri geliştirilmiştir.

1. Belediye Meclislerinin Karar Alma Yöntemi

Belediye meclisi, belediyenin seçimle oluşan karar organıdır. Bu organın genel karar alma usulü Belediye Kanununun 22. maddesinde açıklanmıştır. Buna göre belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir.

Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir (RG: 25874).

Burada dikkat çekilmesi gereken husus, belediye meclisinde bir gündem maddesinin karara bağlanması için en az üye tamsayısının dörtte birinin lehte oy kullanması aranmaktadır. Meclis üye tam sayısından maksat ise, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 10. maddesinde açıklanmıştır. Buna göre belediye başkanı da meclis üye tam sayısına dâhil edilecektir (RG: 25961).

2. Belediye Meclis Kararlarının Kesinleşmesindeki Genel Kural

Belediye Kanununun 22. maddesindeki esaslar çerçevesinde kabul edilen bir meclis kararının aynı Kanunun 23. maddesindeki usule göre kesinleşmesi gerekir. Bu esaslar kapsamında, belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilmektedir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşecektir. Ancak, belediye başkanının, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurma hakkı da bulunmaktadır. Kesinleşen kararların yürürlüğe girmesi için, kesinleşme tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilmesi de lazımdır. Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulacaktır.

Büyükşehir belediyelerinde ise, büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını, yedi gün içinde yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edilebilecek, yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla

ısrar edilen kararlar kesinleşecektir. Büyükşehir belediye başkanının, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurmasında bir süre sınırı da öngörülmemiştir (RG: 25531).

5393 ve 5216 sayılı kanunlardaki düzenlemelerden de görüldüğü gibi, belediye meclisinin aldığı bir kararın hukuka aykırılık gerekçesiyle meclise iade edilmesi halinde alınan kararda salt çoğunlukla direnilmesi halinde kararın kesinleşmesi söz konusudur. Yani bir meclis kararının salt çoğunlukla desteklenmesi bu kararın meşruluğunu güçlendirmektedir.

3. Belediye Meclislerinin Karar Yeter Sayısına Tabi Olarak Alacağı Kararlar

Belediye tüzel kişiliğinin genel karar organı olması itibarıyla, belediye meclislerinin aldığı muhtelif kararları vardır. Bu kararlardan bir bölümü istişari görüş belirtmekle sınırlıdır. Belediye Kanununun 6 ncı ve 7 nci maddesinde bunlar düzenlenmiştir. Belediye meclislerinin bazı kararları ise; bir işlemin sonuçlanması, bazı işlemlerin uygun bulunması veya onaylanması ile encümen ve meclis ihtisas komisyonlarına üye seçimiyle ilgilidir. Bu hususlar Kanunun 8., 9., 14., 15. ve 18., 20., 21., 24., 25., 26., 32., 33., 41., 48., 49., 50., 51., 52., 59., 62., 64., 67., 68., 69., 73., 74., 75. ve 76. maddelerinde düzenlenmiştir. Bahse konu maddeler çerçevesinde alınacak meclis kararları genellikle nitelikli çoğunluk gerektirmeyen ve karar yeter sayısı ile alınabilecek olan kararlardır. Dolayısıyla bunların ayrıntısına girilmemiştir.

4. Nitelikli Çoğunluk Gerektiren Meclis Kararları Ve Özellikleri

Belediye meclisinin alacağı bazı kararlar için özel bir yöntem, süre ve karar yeter sayısı aranmaktadır. Bu kararların sıradan meclis kararları gibi çoğunluk ve kesinleşme yöntemine tabi tutulması, pratikte birçok sakıncayı ve yasal imkânsızlığı beraberinde getirecektir. Dolayısıyla, rutin karar yeter sayısından farklı bir karar yeter sayısı istenen, belli bir süreyle sınırlandırılan ve özel görüşme ve karar alma

yöntemi öngörülen belediye meclis kararlarının, belediye başkanı tarafından yeniden görüşülmesi için meclise iade edilmesi ve bu kararlarda meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile direnilmesinin istenmesi, kararları sakatlayacağı gibi bazı hallerde karar almayı da imkânsız hale getirebilecektir. Ayrıca süre şartına uyulmaması da başka sorunlara yol açabilecektir. Bu tür kararlar ve özellikleri aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

4.1. Belde Adının Değiştirilmesine İlişkin Kararlar

Belediye Kanununun 10. maddesi uyarınca, bir beldenin adı, belediye meclisi üye tam sayısının en az dörtte üç çoğunluğunun aldığı karar ve valinin görüşü üzerine İçişleri Bakanlığının onayı ile değiştirilebilmektedir. Bu işlem için prosedürün başlamasının ön şartı belediye meclisinin dörtte üç çoğunlukla karar almasıdır. Dolayısıyla burada Kanunun 23. maddesinde öngörülen, kararın başkan tarafından meclise iadesinin ve meclis üye tam sayısının söz konusu kararda salt çoğunlukla direnmesinin hukuki ve pratik bir anlamı ve sonucu olmayacaktır. Zira kararın meclise iadesi ve meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararda direnmesinin istenmesi, teorik olarak dörtte üç çoğunluk nisabının altında bir sayı olabileceğinden dolayı, meclis kararı için gereken nitelikli çoğunluğun kaybı ve kararın yasal bakımdan geçersizliği gibi bir netice ile karşı karşıya kalınması söz konusu olacaktır. Bu çerçevede, Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında nitelikli bir çoğunlukla alınması öngörülen meclis kararının, yeniden görüşülmesi için meclise iadesinin pratik bir anlamı ve yararının olmadığı görülmektedir.

4.2. Belediye Başkan veya Başkanvekili Seçimine İlişkin Kararlar

Belediye başkan veya başkanvekili seçiminde, nitelikli çoğunluktan rutin sayıya kadar tedricen değişen karar yeter sayısı ve süre itibarıyla sınırlanmış bir işlem söz konusudur. Ayrıca verilen süre içinde karar alınamaması için de özel bir müeyyide öngörülmüştür. Belediye Kanununun 45 inci maddesine göre, belediye başkanlığının her-

hangi bir nedenle boşalması durumunda, vali tarafından belediye meclisinin on gün içinde toplantıya çağırılması ve yapılacak toplantıda; belediye başkanlığı boşalmış veya seçim dönemini aşacak biçimde kamu hizmetinden yasaklanma cezası verilmiş ise bir başkan, başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası verilmiş ise bir başkan vekilinin seçilmesi gerekmektedir.

Maddede öngörülen seçim yöntemine göre, belediye başkanı veya başkan vekili belediye meclis üyeleri arasından ve gizli oyla seçilecektir. İlk iki oylamada üye tam sayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranacak, üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, belediye başkanı veya başkan vekili seçilmiş olacaktır. Oyların eşitliği durumunda ise kur'a çekilecektir. Dikkat edilirse burada, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu, bu sağlanamaz ise salt çoğunluğu, bu da sağlanamaz ise oylamaya katılanların çoğunluğu ve nihayet eşit oy alınması halinde kura usulü ile seçimin tamamlanması öngörülmüştür. Maddedeki düzenlemeye göre, bu işlemler için on beş günlük süre verilmiş olup bu sürede seçimi yapmayan meclisin feshedilmesi söz konusu olacaktır.

Maddede öngörülen özel seçim yöntemine istinaden, teorik olarak son oylamada karar yeter sayısı olan meclis üye tamsayısının dörtte birinin oyu ile başkan veya başkan vekilinin seçilmesi mümkündür. Belediye başkanı veya vekili seçilinceye kadar belediye başkanlığını yürütecek olan, meclis birinci başkan vekili, bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda vali tarafından görevlendirilecek bir kamu görevlisinin, belediye başkanı sıfatıyla ve rutin belediye meclis kararı gibi başkan veya başkan vekili seçimine ilişkin kararı meclise iadesi söz konusu olmamalıdır. Aksi halde maddedeki düzenlemeyi anlamsız kılacak bir durum ortaya çıkacaktır. Şöyle ki; başkan tarafından kararın meclise iadesi demek, salt çoğunlukla karar alınmasının şart koşulması ve on beş günlük sürenin de aşılması halinde meclisin feshi gibi bir sonucun ortaya çıkmasına yol açacaktır. Oysa 45 inci maddede öngörülen yöntem, dördün-

cü oylamanın sonunda başkanın seçimini aksi halde meclisin feshini öngörmektedir. Bunun göz ardı edilmesi ve kararın meclise iadesi ile yeniden bir seçim sürecinin başlatılması ve bu oylamada da üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararının gerekli olması, kanun koyucunun ve Kanunun amacı ile bağdaşmamaktadır.

Yasal düzenleme bu olmakla beraber, uygulamada başkan seçimine ilişkin kararların meclise iadesi de söz konusu olabilmektedir. Böyle bir durumda ilgili idare mahkemesinin de meclise iade kararını iptal etmemesi durumunda, seçim sürecinin yeniden başlaması gibi bir netice ortaya çıkabilmektedir. Nitekim Bursa 3. İdare Mahkemesinin 30.06.2011 tarihli ve E:2011/467, K:2011/732 sayılı bir kararında, belediye meclisinin başkan vekili seçimine ilişkin kararının, başkana gönderilip başkanın itiraz süresi beklenmeden dava konusu edilmesi nedeniyle, kesin ve yürütülebilir bir işlem niteliği kazanmadığı ve başkanvekili olarak seçilen şahsın belediye başkanı vekilliği görevini yürütmesini sağlayacak kesin ve icrai nitelikte bir işlemin bulunmadığına hükmedilerek, başkanvekilliği seçiminin iptali için açılan dava, incelenmeksizin reddedilmiştir. Bunun üzerine yargı kararının nasıl uygulanacağına ilişkin İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinden istişari mütalaa talep edilmiş, konu hakkında verilen 10.10.2012 tarih ve 462 sayılı görüş yazısında özetle, idarenin yargı yerince verilen karara uygun olarak işlem tesis etmesi gerektiği, bu çerçevede 5393 sayılı Belediye Kanununun 45 inci maddesi gereğince geçerli bir meclis kararının oluşmasını temin amacıyla, belediye başkan vekili seçimi sürecinin yeniden başlatılmasının uygun olacağı, ifade edilmiştir.

Bursa 3. İdare Mahkemesinin bu kararı Danıştay'da temyiz edilmiş ve Danıştay Sekizinci Dairesinin 20.12.2011 tarih ve E:2011/8008, K:2011/6893 sayılı kararı ile onanmıştır (<http://www.danistay.gov.tr/dbs>). Ortaya çıkan bu durum dikkatle değerlendirilmelidir. Çünkü Danıştay'ın onama kararı özel bir yöntem ve çoğunluk öngören başkan/başkanvekilliği seçiminin de sıradan bir meclis kararı gibi değerlendirilmesini gerektirecekse ki bu onamanın böyle yorumlanması lazımdır. Bu durumda belediye başkan veya başkanvekili seçiminin Yasada öngörülen karar yeter sayısından ve özel yöntemden başka bir yöntemle seçilmesi gibi bir sonuç ortaya çıkacaktır. Bu ise

yasa koyucunun amaçladığı hususun tahakkuk etmemesi ve yasadaki özel düzenlemenin anlamsız hale gelmesi sonucunu doğuracaktır.

Ortaya çıkan bu sonuçtan sonra, Belediye Kanununun 45. maddesinin ve nitelikli çoğunluk gerektiren diğer maddelere ilişkin meclis kararlarına dair hükümlerin de yeniden düzenlenmesi gerektiği ileri sürülebilir. Çünkü Kanunun TBMM'ye sunulan madde gerekçesinde, başkan veya başkan vekili seçimine ilişkin olarak en fazla dört tur oylama yapılması ve dördüncü turun sonunda başkanın seçilmesini temin edecek, mecliste kilitlenme ve gruplaşmayı önleyerek uzlaşmayı teşvik edecek bir seçim sisteminin öngörüldüğü ve belediye başkanı veya başkan vekili seçiminin en geç on beş gün içinde tamamlanmasının zorunlu hale getirildiği, seçim yapılamadığı takdirde belediye meclisinin kendisine kanunla verilen görevleri yapmamasına ilişkin hükümlerin uygulanmasının gerekeceği dolayısıyla, başkan veya başkan vekili seçiminin bir an önce yapılmasının amaçlandığı, ifade edilmektedir (<http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22>).

4.3. Faaliyet Raporunun Yetersiz Görülmesine İlişkin Meclis Kararları

Belediye Kanununun 56. maddesi uyarınca hazırlanıp 26. maddesi uyarınca, belediye meclislerinin istisnai oylama usulüne tabi işlemlerinden birisi de faaliyet raporuna ilişkindir. Bilindiği gibi, belediye başkanınca hazırlanıp meclise sunulan bir önceki yıla ait faaliyet raporunun yetersiz bulunması için meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğunun kararı gereklidir (Can, 2009: 396). Çünkü faaliyet raporunun yetersiz bulunması belediye başkanlığından düşürülme yolunu açacağı için önemlidir ve bundan dolayı nitelikli çoğunluk oyu gerekmektedir. Bu çerçevede, belediye meclisinin yetersizlik kararının yeniden görüşülmesi için meclise iadesinde, kararın kesinleşmesi için gereken oy oranı üye tam sayısının salt çoğunluğu olabileceği için, pratikte yetersizlik kararının gerektirdiği oyun altında bir oy sayısı ile kararın kesinleşmesi söz konusu olabilecektir. Bu çerçevede yasanın amaçladığı husus tahakkuk etmeyecektir. Bu itibarla, meclisin faaliyet raporu hakkında alacağı yetersizlik kararının da yeniden görüşülmek üzere meclise iadesi de söz konusu olmamalıdır.

4.4. Belli Bir Oranın Üzerindeki Borçlanmaya İlişkin Meclis Kararı

Kanunun 68. maddesine göre, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçen iç borçlanma, belediye meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı üzerine yapılabilecektir (Can, Gündüzöz, 2011: 55). Borçlanma işlemi hakkındaki meclis kararı da nitelikli oy çoğunluğu gerektirmekle beraber, bu kararın meclise iadesinde, ilave bir oy oranı ile kararda ısrar edilmesi söz konusu olmayacaktır, çünkü kararda ısrar edilmesi de belediye meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararını gerektirmektedir. Dolayısıyla borçlanmaya dair meclis kararının meclise iadesinde pratik bir yarar bulunmamaktadır.

4.5. Belediyeyi Meclisinin İsimlendirmeye İlişkin Kararları

Belediye meclislerinin nitelikli oyuna ihtiyaç duyulan bir karar alanı da, cadde, sokak, meydan, park, tesis ve benzerlerine ad verilmesi ve beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerinin tespitine ilişkin kararlarda karşımıza çıkmaktadır. Kanunun 81 inci maddesindeki hükme göre, bu tür yeni isim vermeye dair kararlarda, belediye meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğu, bunların değiştirilmesine ilişkin kararlarda ise meclis üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı aranmaktadır. Bu kararlar mülkî idare amirinin onayı ile yürürlüğe girmektedir. Bu maddede düzenlenen kararların da yukarıda ifade edilen gerekçelerle meclise iadesinin Kanunun düzenleme amacına uygun olmadığı görülüyor.

Nitekim Kanun Tasarısının TBMM'ye sunulan madde gerekçesinde özetle, madde ile cadde, sokak, park, tesis ve benzeri yerlere ad verilmesi veya adlarının değiştirilmesiyle amblem, flama ve benzerlerinin belirlenmesi yetkisinin belediyelere verildiği ancak, bu yetkinin kullanılmasının sınırsız olmadığı, konulacak isimlerin genel ahlâka, Türk kültürüne ve Devletin takip ettiği dış politikaya uygun olarak kul-

lanılması gerektiği, bu ad veya sembollerin konjonktüre veya başkanlara bağlı olarak sık sık değiştirilmesinin hoş karşılanmayacağı, bu nedenle değişiklik gerektiren meclis kararlarında nitelikli çoğunluk arandığı, ifade edilmiştir (<http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22>).

Sonuç

Belediye meclislerinin almakla görevli ve yetkili olduğu kararlar itibariyle farklı usullerin geçerli olduğu görülmektedir. Belediye Kanunundaki düzenlemeler dikkate alındığında, karar yeter sayısı ile alınan kararlarla, nitelikli çoğunluk istenen kararların kesinleşmesindeki yöntemin aynı olmaması gerektiği değerlendirilmektedir. Çünkü kanun koyucunun bazı meclis kararlarının geçerli olabilmesi için aradığı nitelikli çoğunluğun özel bir amacının olduğu dikkatten uzak tutulmamalıdır.

Yukarıda izah edilen meclis kararlarının bazısında meclis üye tamsayısının salt çoğunluğun üzerinde bir karar yeter sayısı istendiği, bazı meclis kararlarının ise meclis üye sayısının salt çoğunluğun altında bir sayı ile alınmasının da mümkün olduğu, bu hususun Belediye Kanununun her bir maddesindeki özel hükümler dayandığı görülmektedir. Dolayısıyla bu tür özel düzenlemeye tabi bazı belediye meclis kararlarının yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iadesi, daha fazla bir meclis çoğunluğunun karara desteğini sağlamayacağı gibi, bilakis kararın arkasındaki oy çoğunluğunun azalmasına yol açabilecektir.

Keza, bazı meclis kararları bakımından ise, karar için öngörülen sayının yukarı çekilmesinin mümkün olmaması sonucunu doğuracağı ve belediye meclisinin feshine neden olacağı, özellikle belediye başkanı veya başkan vekilinin seçilmesini düzenleyen Belediye Kanununun 45 inci maddesine göre alınacak kararlar bakımından bu olasılığın bulunduğu görülmektedir. Bu esaslardan hareketle, meclis üye tamsayısının salt çoğunluğunun da üzerinde oy gerektiren meclis kararları ile görüşülmesinde özel bir süre ve yöntem öngörülen meclis

kararlarının yeniden görüşülmesi için, başkan tarafından meclise iadesinin mümkün olmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, Danıştay Sekizinci Dairesinin 20.12.2011 tarih ve E:2011/8008, K:2011/6893 sayılı kararı ile ortaya çıkan durum bakımından bir öneri geliştirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu çerçevede, özel bir görüşme yöntemi ve karar alma çoğunluğu öngörülen belediye meclis kararlarının sıradan bir meclis kararı gibi değerlendirilmesinin, kanun koyucunun amacına uygun olmadığı ve Belediye Kanunundaki bazı hükümlerin uygulanmasını imkânsız hale getireceği dikkate alınarak, Belediye Kanununda yasal değişikliğe gidilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Kaynakça

Can, Hasan Hüseyin (2009) **Uygulamada Belediye Kanunları**. Ankara: MYD Yayıncılık.

Can, Hasan Hüseyin; Gündüzöz İlker (2011) **Türk Mahalli İdarelerinin Mali Yapısı**. Ankara: Türkiye Belediyeler Birliği Yayını.

<http://www.danistay.gov.tr/dbs/geldigiYerEsasNodanAra.jsp> Erişim Tarihi: 20.05.2012

<http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss944m.htm>

Resmi Gazete, 23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı

Resmi Gazete, 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı

Resmi Gazete, 09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı